

JUBILEUM 'Gereformeerde kathedraal' in centrum Bussum bestaat honderd jaar

'Deze kerk voelt als thuis'

Een jaar lang viert de Wilhelminakerk in Bussum dat zij honderd jaar geleden werd gebouwd en in gebruik genomen. Van een naar binnen gericht, donker gebouw dat voor kerkgangers en inwoners alleen op zondag open was, is de kerk nu juist een huiskamer voor iedereen die op zoek is naar contact, rust en verdieping.

Joyce Huibers
 joyce.huibers@mediahuis.nl

Bussum ■ Het is maandagavond 15 juni 1925. De 12-jarige Gerrit Mulder, het zoontje van de dominee, mag in het bijzijn van architect Tjeerd Kuipers de eerste steen leggen van de Wilhelminakerk aan het Wilhelminaplantsoen. De gedenksteen van dat moment is nog altijd terug te zien in de hal bij de hoofdingang.

Koopje

De Wilhelminakerk met negenhonderd zitplaatsen vervangt het kerkje aan de Iepenlaan dat te klein is geworden. De 'gereformeerde kathedraal' wordt in elf maanden opgetrokken en kost 145.000 gulden. Bij elkaar gespaard door de kerkgangers. „In onze oren klinkt dat misschien als een koopje, maar in die tijd was het veel geld. Een gemiddeld gezin had ongeveer tachtig gulden per maand te besteden”, zegt Wytske Strikwerda, pastoraal ouderling bij de Wilhelminakerk.

Samen met Jan van der Ploeg en Ditha Batelaan-Karssen blikt ze terug op de afgelopen honderd jaar. De eerste vijftig jaar verandert er weinig binnen de kerk, maar eind jaren zeventig sijpelt het moderne leven langzaam door de muren. Een braderie in de kerkzaal in 1979 markeert volgens Batelaan-Karssen het moment voor een meer moderne invulling van kerk en geloof.

De Bussumse kerk al haar hele leven in de Wilhelminakerk. Haar overgrootvader Cees van Norren bouwde zelfs het gereformeerde kerkje aan de Iepenlaan, nu een woonhuis, waar de gereformeerde gemeente Bussum in 1891 begon.

Braderie

„Eind jaren zeventig is de Wilhelminakerk van binnen verbouwd. De preekstoel werd vernieuwd, de kleuren werden lichter en de zware eikenhouten banken maakten plaats voor losse stoelen. De ruimte was daardoor op veel meer manieren te gebruiken. Om geld in te zamelen voor de verbouwing werd een braderie in de kerkzaal gehouden. Dat was echt grensverleggend voor die tijd. Ik weet nog dat ik toen zelf ook dacht, moet dit nou?”

Inmiddels weten de leden van de kerk niet beter. Iedere zondag is er nog gewoon een dienst, het waren

Volgens Wytske Strikwerda, Ditha Batelaan-Karssen en Jan van der Ploeg draait het om stilte en verdieping in de kerk.

FOTO STUDIO KASTERMANS/ALEXANDER MARKS

Protestantse Gemeente Bussum (PGB)

Hoewel de Wilhelminakerk begon als gereformeerde kerk, behoort het nu tot de Protestantse Gemeente Bussum (PGB) samen met de Spiegelkerk en geloofsgemeenschap Sion. Door de jaren heen zijn meerdere kerkgebouwen behorend bij de PGB gesloten. Het gaat om de Zuiderkerk, de Vredekerk en de Verlosserkerk. Uit al die kerken zijn onderdelen ondergebracht in de Wilhelminakerk. Zo komen het orgel en de kroonluchter in de kerkzaal uit de Vredekerk en hangt er in de kerkzaal een wandkleed uit de Verlosserkerk.

er ooit drie, maar op andere dagen staan de deuren van de kerk open voor koffieochtenden, cursussen en concerten. Ook worden de verschillende ruimtes van de kerk verhuurd. Daarnaast is er sinds vier jaar een samenwerking met het Leger des Heils dat de buurthuis-kamer 'Het Trefpunt' runt in de ontmoetingsruimte achter de kerkzaal met onder meer een tweedehandskledingwinkel.

„
 Een braderie in
 de kerkzaal
 was echt
 grensverleggend
 voor die tijd

Ditha Batelaan-Karssen
 Kerkganger

De openheid die de kerk nu heeft spreekt Van der Ploeg heel erg aan. Hij organiseert de Taizé-viering die maandelijks afwisselend in de Wilhelminakerk en de katholieke Koepelkerk gehouden worden. Ook is hij één van de vrijwilligers van de open kerk op zaterdag. Iedereen kan dan even naar binnen lopen. „Leuk om te zien dat steeds vaker ouders met kinderen een kijkje komen nemen.”

De Wilhelminakerk werd in elf maanden gebouwd voor 145.000 gulden.

FOTO STUDIO KASTERMANS/ALEXANDER MARKS

Van het strak volgen van geloofsregels draait het nu veel meer om stilte, bezinning en verdieping in de Wilhelminakerk. Dat trekt ook weer nieuwe leden aan. Batelaan-Karssen: „Het geloof wordt weer interessant.” „We zien nieuwe gezichten in de kerk. Niet met drommen tegelijk, maar ze zijn er”, vult Strikwerda aan.

Dat de gemeente Gooise Meren de Wilhelminakerk mogelijk wil betrekken bij de 'third place' dan wel de cultuurstip rond de bibliotheek achter de kerk, verrast de drie kerkleden niet. „Dit soort ideeën komt om de zoveel jaar terug. We doen al veel van wat de gemeente voor ogen heeft. Je ontmoet hier mensen, kunt koffie drinken, een maaltijd krijgen, naar muziek luisteren en verdieping vinden. De Wilhelminakerk voelt al als thuis.”

Jubileumactiviteiten

Het jubileumjaar van de Wilhelminakerk werd op 15 juni afgetrapt met een speciale dienst waarin werd stil gestaan bij de start van de bouw honderd jaar geleden. Tussen september 2025 en begin juni 2026 vinden alle overige jubileumactiviteiten plaats. Tijdens Bussum Cultureel (13/9) geven diverse koren een concert in de kerk. Een dag later zet het gemeentelijk monument voor het eerst de deuren open tijdens Open Monumentendag. Bezoekers kunnen dan een rondleiding krijgen. In oktober is er een kunsttentoonstelling. In november verteltheater en op 28 december wordt er een kerkcafé ingericht voor de Top 2000.

In het nieuwe jaar is er voor kinderen een Lego speel- en bouw dag (17 januari), treedt het Toonkunstkoor op en geeft Klaas van Oosterom een lezing over de geschiedenis van de kerk (2 juni). Het totale programma is te vinden op www.wilhelminakerkbussum.nl/100jaar/